

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра комп'ютерних систем, мереж та кібербезпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

_____ Ігор БОЛБОТ

"__" _____ 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

комп'ютерних систем, мереж та

кібербезпеки

Протокол №__ від "__" _____ 2026 р.

Завідувач кафедри

_____ Дмитро КАСАТКІН

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Комп'ютерні системи захисту інформації»

_____ Лахно Валерій Анатолійович

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЄКТУВАННЯ СИСТЕМ ІОТ

Галузь знань F Інформаційні технології

Спеціальність F7 Комп'ютерна інженерія

Освітня програма Комп'ютерні системи захисту інформації

Факультет Інформаційних технологій

Розробник: Максим МІСЮРА, к.т.н., доцент кафедри комп'ютерних систем, мереж та кібербезпеки

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Технології проектування систем IoT» має на меті надати студентам необхідний обсяг знань із розробки програмно-апаратних систем, засобів інформаційних технологій, комп'ютерних інтелектуальних систем та безпосередньо систем Інтернету речей (IoT). Оволодіння програмою цього курсу сприяє успішному виконанню студентами завдань з інших дисциплін, які передбачають проведення наукових та практичних (інженерних) досліджень, узагальнення теоретичного матеріалу, а також розробку практичних рекомендацій щодо застосування результатів проектування систем IoT. Матеріал курсу також допомагає в аналізі інформаційних джерел, підготовці курсових і дипломних робіт, статей та доповідей на науково-практичних конференціях. Засвоєння дисципліни дозволить майбутнім фахівцям досягти необхідного рівня володіння інструментами дослідження та проектування засобів Інтернету речей, що забезпечить глибше розуміння реалізації його основних функцій.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Другого (магістерського) ОП
Галузь знань	F Інформаційні технології
Спеціальність	F7 Комп'ютерна інженерія
Освітня програма	Комп'ютерні системи захисту інформації
Факультет/ННІ	Інформаційних технологій

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	-
Семестр	2	-
Лекційні заняття	20 год.	-
Лабораторні роботи	30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	-	-
Самостійна робота	100 год.	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	—	-
Форма контролю	Екзамен	-

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Метою викладання навчальної дисципліни «Технології проєктування систем IoT» є надання студентам необхідного обсягу знань із розробки програмно-апаратних систем, засобів інформаційних технологій та комп'ютерних інтелектуальних систем, систем IoT. Оволодіння програмою курсу сприяє виконанню студентами завдань з інших дисциплін, які передбачають наукові та практичні (інженерні) дослідження, узагальнення теоретичного матеріалу і розробку практичних рекомендацій щодо застосування результатів проєктування систем IoT («Інтернет речей»). Матеріал курсу допоможе при аналізі інформаційних джерел, підготовці курсових і дипломних робіт, статей, доповідей на науково-практичних конференціях. Окрім цього, засвоєння дисципліни дозволить майбутнім фахівцям забезпечити необхідний рівень володіння інструментами дослідження і проєктування засобів Інтернету речей, що дасть можливість більш глибокого розуміння реалізації його основних функцій.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Технології проєктування систем IoT» (за їх наявності) ОК2 Методологія наукових досліджень, ОК3 Технології програмування вбудованих систем, ОК5 Моделювання комп'ютерних систем (частина 1 - 6 кредитів ЄКТС та Частина 2 - 4 кредити ЄКТС), ОК6 Технології адміністрування та експлуатація захищених інформаційно-комунікаційних систем, ОК7 Інтелектуальний аналіз даних

Набуття компетентностей

ЗК1 — Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК2 — Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК3 — Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК4 — Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5 — Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7 — Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК1 — Здатність до визначення технічних характеристик, конструктивних особливостей, застосування і експлуатації програмних, програмно-технічних засобів, комп'ютерних систем та мереж різного призначення.

СК2 — Здатність розробляти алгоритмічне та програмне забезпечення, компоненти комп'ютерних систем та мереж, Інтернет додатків, кіберфізичних систем з використанням сучасних методів і мов програмування, а також засобів і систем автоматизації проектування.

СК3 — Здатність проектувати комп'ютерні системи та мережі з урахуванням цілей, обмежень, технічних, економічних та правових аспектів.

СК4 — Здатність будувати та досліджувати моделі комп'ютерних систем та мереж.

СК5 — Здатність будувати архітектуру та створювати системне і прикладне програмне забезпечення комп'ютерних систем та мереж.

СК6 — Здатність використовувати та впроваджувати нові технології, включаючи технології розумних, мобільних, зелених і безпечних обчислень, брати участь в модернізації та реконструкції комп'ютерних систем та мереж, різноманітних вбудованих і розподілених додатків, зокрема з метою підвищення їх ефективності.

СК7 — Здатність досліджувати, розробляти та обирати технології створення великих і надвеликих систем.

СК9 — Здатність представляти результати власних досліджень та/або розробок у вигляді презентацій, науково-технічних звітів, статей і доповідей на науково-технічних конференціях.

СК10 — Здатність ідентифікувати, класифікувати та описувати роботу програмно-технічних засобів, комп'ютерних систем, мереж та їхніх компонентів.

СК11 — Здатність обирати ефективні методи розв'язування складних задач комп'ютерної інженерії, критично оцінювати отримані результати та аргументувати прийняті рішення.

СК12 — Здатність досліджувати, розробляти і супроводжувати методи та засоби кібербезпеки для комп'ютерних систем та мереж у різних галузях, зокрема АПК.

Програмні результати навчання

ПРН1 — Застосовувати загальні підходи пізнання, методи математики, природничих та інженерних наук до розв'язання складних задач комп'ютерної інженерії.

ПРН2 — Знаходити необхідні дані, аналізувати та оцінювати їх.

ПРН3 — Будувати та досліджувати моделі комп'ютерних систем і мереж, оцінювати їх адекватність, визначати межі застосовності.

ПРН4 — Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері комп'ютерної інженерії, необхідні для професійної діяльності, оригінального мислення та проведення досліджень, критичного осмислення проблем інформаційних технологій та на межі галузей знань.

ПРН5 — Розробляти і реалізовувати проекти у сфері комп'ютерної інженерії та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням інженерних, соціальних, економічних, правових та інших аспектів.

ПРН6 — Аналізувати проблематику, ідентифікувати та формулювати конкретні проблеми, що потребують вирішення, обирати ефективні методи їх вирішення.

ПРН7 — Вирішувати задачі аналізу та синтезу комп'ютерних систем та мереж.

ПРН8 — Застосовувати знання технічних характеристик, конструктивних особливостей, призначення і правил експлуатації програмно-технічних засобів комп'ютерних систем та мереж для вирішення складних задач комп'ютерної інженерії та дотичних проблем.

ПРН13 — Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань інформаційних технологій і дотичних міжгалузевих питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН14 — Досліджувати, розробляти і супроводжувати системи та засоби кібербезпеки для комп'ютерних систем та мереж у різних галузях та об'єктах інформаційної діяльності, зокрема АПК.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Основні принципи, інформаційно-вимірювальні технології та методи передавання інформації в каналах «Інтернету речей»												
Тема 1. Основні поняття та базові принципи «Інтернет речей».	3	4	-	-	16	23	-	-	-	-	-	-

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Тема 2. Інформаційно-вимірювальні технології «Інтернет речей».	3	4	-	-	15	22	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Передавання інформації в каналах «Інтернет речей».	3	4	-	-	16	23	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 1	9	12	0	0	47	68	-	-	-	-	-	-
Модуль 2. Вимірювальні сенсори та мережеві технології передачі даних «Інтернет речей»												
Тема 1. Сенсори «Інтернет речей».	3	4	-	-	13	20	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Перетворення сигналів «Інтернет речей».	3	4	-	-	13	20	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Мережеві технології «Інтернет речей».	3	4	-	-	13	20	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Хмарні сервіси «Інтернет речей».	2	6	-	-	14	22	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	11	18	0	0	53	82	-	-	-	-	-	-
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	20	30	0	0	100	150	-	-	-	-	-	-

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні поняття та базові принципи «Інтернет речей».	3
2	Тема 2. Інформаційно-вимірювальні технології «Інтернет речей».	3
3	Тема 3. Передавання інформації в каналах «Інтернет речей».	3
4	Тема 4. Сенсори «Інтернет речей».	3
5	Тема 5. Перетворення сигналів «Інтернет речей».	3
6	Тема 6. Мережеві технології «Інтернет речей».	3
7	Тема 7. Хмарні сервіси «Інтернет речей».	2
Всього годин		20

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи роботи з Node-RED	4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
2	Створення та налагодження програм для мікрокомп'ютера (мікроконтролера)	4
3	Робота з пристроями передачі даних	4
4	Протоколи IoT	4
5	Створення мережевих сервісів	4
6	Створення сервісів для роботи з мобільними пристроями	4
7	Хмарні сервіси IoT	6
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття та базові принципи «Інтернет речей»	16
2	Інформаційно-вимірювальні технології «Інтернет речей»	15
3	Передавання інформації в каналах «Інтернет речей»	16
4	Передавання інформації в каналах «Інтернет речей»	13
5	Перетворення сигналів «Інтернет речей»	13
6	Мережеві технології «Інтернет речей»	13
7	Хмарні сервіси «Інтернет речей»	14
Всього годин		100

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- захист лабораторних робіт
- Екзамен

Методи навчання:

- Проблемне навчання
- Лекція
- Лабораторна робота

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Основні принципи, інформаційно-вимірювальні технології та методи передавання інформації в каналах «Інтернету речей»		
Лабораторна робота. Основи роботи з Node-RED	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 14. Модуль спрямований на ознайомлення студентів з основами роботи з платформою Node-RED, створенням і налагодженням програм для мікроконтролерів, а також з пристроями передачі даних у контексті Інтернету речей. Студенти здобудуть навички роботи з інформаційно-вимірювальними технологіями, зможуть аналізувати та застосовувати сучасні методи передавання інформації в IoT-середовищі.	33
Лабораторна робота. Створення та налагодження програм для мікроконтролера		33
Лабораторна робота. Робота з пристроями передачі даних		34
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Вимірювальні сенсори та мережеві технології передачі даних «Інтернет речей»		
Лабораторна робота. Протоколи IoT	ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 14. Модуль присвячений вивченню протоколів IoT, створенню мережевих сервісів, роботі з мобільними пристроями та хмарними сервісами у системах Інтернету речей. Студенти навчаться розробляти та впроваджувати мережеві рішення для передачі даних, аналізувати мережеві технології та використовувати хмарні сервіси в IoT.	25
Лабораторна робота. Створення мережевих сервісів		25
Лабораторна робота. Створення сервісів для роботи з мобільними пристроями		25
Лабораторна робота. Хмарні сервіси IoT		25

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Лабораторні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульних робіт допускається за дозволом лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняного) у строки, визначені навчальним планом і кафедрою.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено (зокрема з використанням мобільних пристроїв).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватися індивідуально (в онлайн-формі за погодженням із деканом факультету). Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком і правилами кафедри, факультету та університету.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2949>);

Рекомендовані джерела інформації

1. 1. Distributed and Cloud Computing: From Parallel Processing to the Internet of Thing Kai Hwang, Geogffrey C. Fox, Jack J. Dongarra / Elsevier, Inc. 2012. 672 p. ISBN : 978-0-12-

385880-1.

2. 2. Kai Hwang, Jack Dongarra, and Geoffrey C. Fox. 2011. Distributed and Cloud Computing: From Parallel Processing to the Internet of Things (1st ed.). Morgan Kaufmann Publishers Inc., San Francisco, CA, USA.
3. 3. Maneesh Rao Internet of things with raspberry pi 3: Leverage the power of Raspberry Pi 3 and JavaScript to build exciting IoT projects / Packt Publishing Ltd, 2018. – 248 p.
4. 4. Jan Poesse Wireless challenges in the Ageing in Place Environment / Philips Research, 2015 – 37 c
5. 5. Школа автоматики. Режим доступу: <http://edu.asu.in.ua/course/view.php?id=4>
6. 6. Бабак В.П., Бабак С.В., Єременко В.С. Теоретичні основи інформаційно-вимірювальних систем: Підручник за ред. чл.-кор. НАН України В.П. Бабака / 2-е вид., перероб. і доп.-К.: Університет новітніх технологій; НАУ, 2017. -496с.
7. 7. Kyung Sup Kwak. An Overview of IEEE 802.15.6 Standard" [Electronic resource] / Kyung Sup Kwak, Sana Ullah, Nia-mat Ullah // 2010 3rd International Symposium on Applied Sciences in Biomedical and Communication Technologies (ISABEL 2010), 7—10 Nov., 2010. — Rome, Italy. — DOI: 10.1109/ISABEL.2010.5702867.
8. 8. IEEE 802.11 ad: directional 60 GHz communication for multi-Gigabit-persecond Wi-Fi / Nitsche, T., Cordeiro, C., Flores, A. B., Knightly, E. W., Perahia, E., & Widmer, J. C. // IEEE Communications Magazine. — 2014. — 52 (12). — Pp. 132—141.
9. 9. IEEE 802.11 ad: A standard for TV white space spectrum sharing / Flores, A. B., Guerra, R. E., Knightly, E. W., Eccle-sine, P., & Pandey, S. // IEEE Communications Magazine. — 2013. — 51 (10). — Pp. 92—100.